

2023 KPSS
REHBERLİK VE ÖZEL EĞİTİM

farklı
uzem

Eğitim Platformu

SELİM SIRRI
ATAY

SELİM SIRRI
ATAY

“
BÜTÜN ÜMİDİM
GENÇLİKTEDİR!

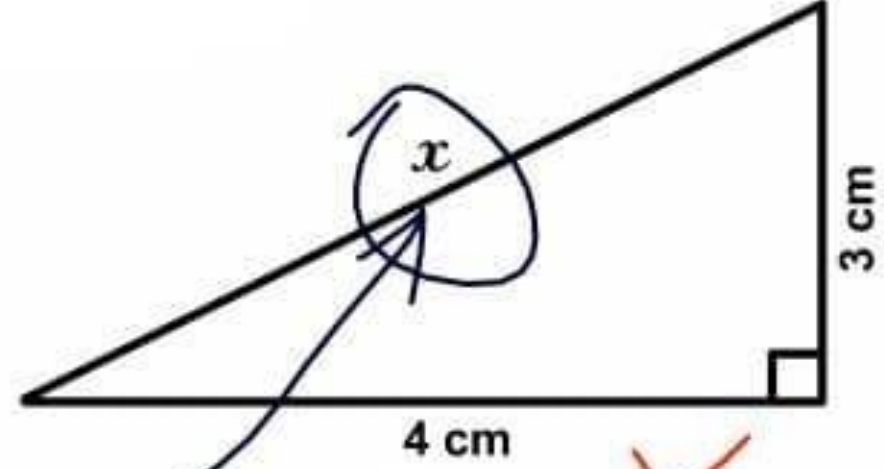
Atay

SELİM SIRRI
ATAY

Soru 3 : X i bulunuz.

Burada

Ocular Trauma - by Wade Clarke ©2005

SELİM SIRRI
ATAY

3. ETKİNLİK

İşaretleri yazınız.

EVLİ GEÇİTİ	BİSİKLET GEÇİTİ	YAYA GEÇİTİ
TİRAFİK İŞİĞİ	ALTIN Bulma geçiti	İnşaat geçiti

4. ETKİNLİK

Yaşadığınız yerin belediye başkanı olsaydınız engellilerin sorunlarını çözmek için neler yapardınız? Yazınız.

SELİM SIRRI
ATAY

"Öğretmenler" sayfası

A) Write the names of the animals. (Resimdeki hayvanları)

1.

Bübu

2.

Döpek

3.

cedi

SELİM SIRRI
ATAY

1. Hangi öğrenci uykulu?
2. İkiz erkekleri bul
3. İkiz kızları bul
4. Resimde kaç kız var

Yeni Kpss Soruları

SELİM SIRRI
ATAY

DİKKAT!

KPSS dikkat sınavıdır. Yanlış cevapladığımız soruların bir çoğu dikkatsizliğimiz yüzündendir.

SELİM SIRRI
ATAY

Önemli Konular

1. Rehberlik ilkeleri
2. Rehberlik hizmet alanları
3. Mesleki rehberlik kuramları
4. Bireyi tanıma teknikleri
5. Rehberlikte örgütsel yapı
6. Özel eğitim
7. Çağdaş öğretmen anlayışı

SELİM SIRRI
ATAY

ÇAĞDAŞ EĞİTİM ANLAYIŞI VE ÖĞRENCİ KİŞİLİK HİZMETLERİ

SELİM SIRRI
ATAY

ÇAĞDAŞ EĞİTİM ANLAYIŞI

Günümüzde çağdaş eğitimin işlevi;

- 1. Bireyleri tüm yönleriyle ve sürekli geliştirmek**
- 2. Bireyleri hem kendileri hem de toplum için yetiştirilmek**

SELİM SIRRI
ATAY

SELİM SIRRI
ATAY

ÇAĞDAŞ ÖRGÜN EĞİTİM

Öğretim

Öğrenci Kişilik
Hizmetleri

Yönetim

Öğrenmenin
gerçekleşmesi için
yapılan etkinlikler ve
çalışmalar

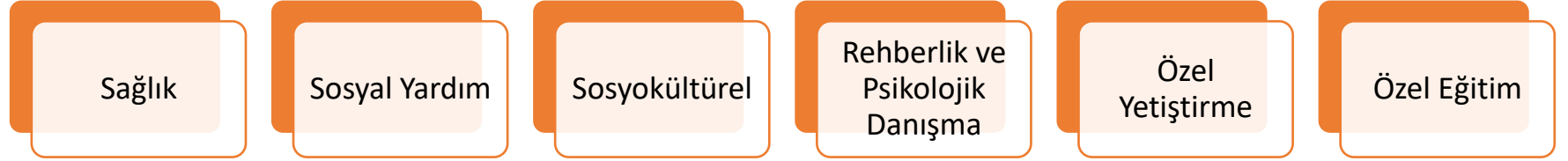
Öğrencilerin eğitim
sürecinden en üst
düzeyde
faydalanabilmeleri için
uygun ortam oluşturma

Öğretim ve ÖKH' nin,
düzenlenmesi ve etkili
şekilde yürütülmesini
sağlama

SELİM SİRRI
ATAY

Öğrenci Kişilik Hizmetleri

SELİM SİRRI
ATAY

REHBERLİK;

Rehberlik; bireye kendini tanıması, çevresindeki olanakların farkına varması, problemlerini çözmesi ve gerçekçi kararlar alarak kendini gerçekleştirebilmesi için yapılan profesyonel ve sistemli yardım sürecidir.

REHBERLİK NEDİR?

SELİM SİRRI
ATAY

Birey merkezlidir

Bireyin gelişimine ve uyumuna yöneliktir.

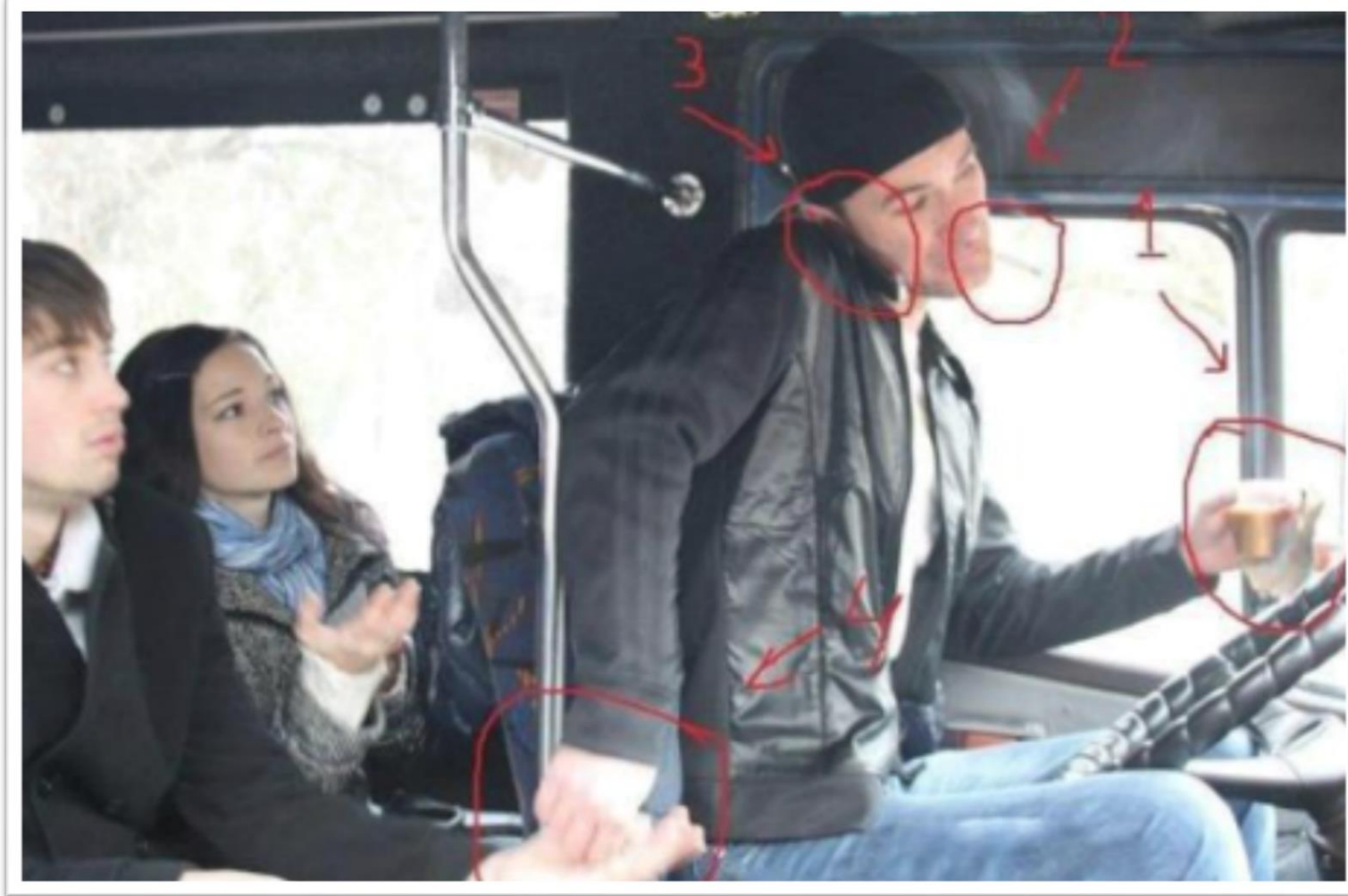
Profesyoneldir

Süreçtir

Amaç bireyin kendini gerçekleştirmesidir.

SELİM SIRRI
ATAY

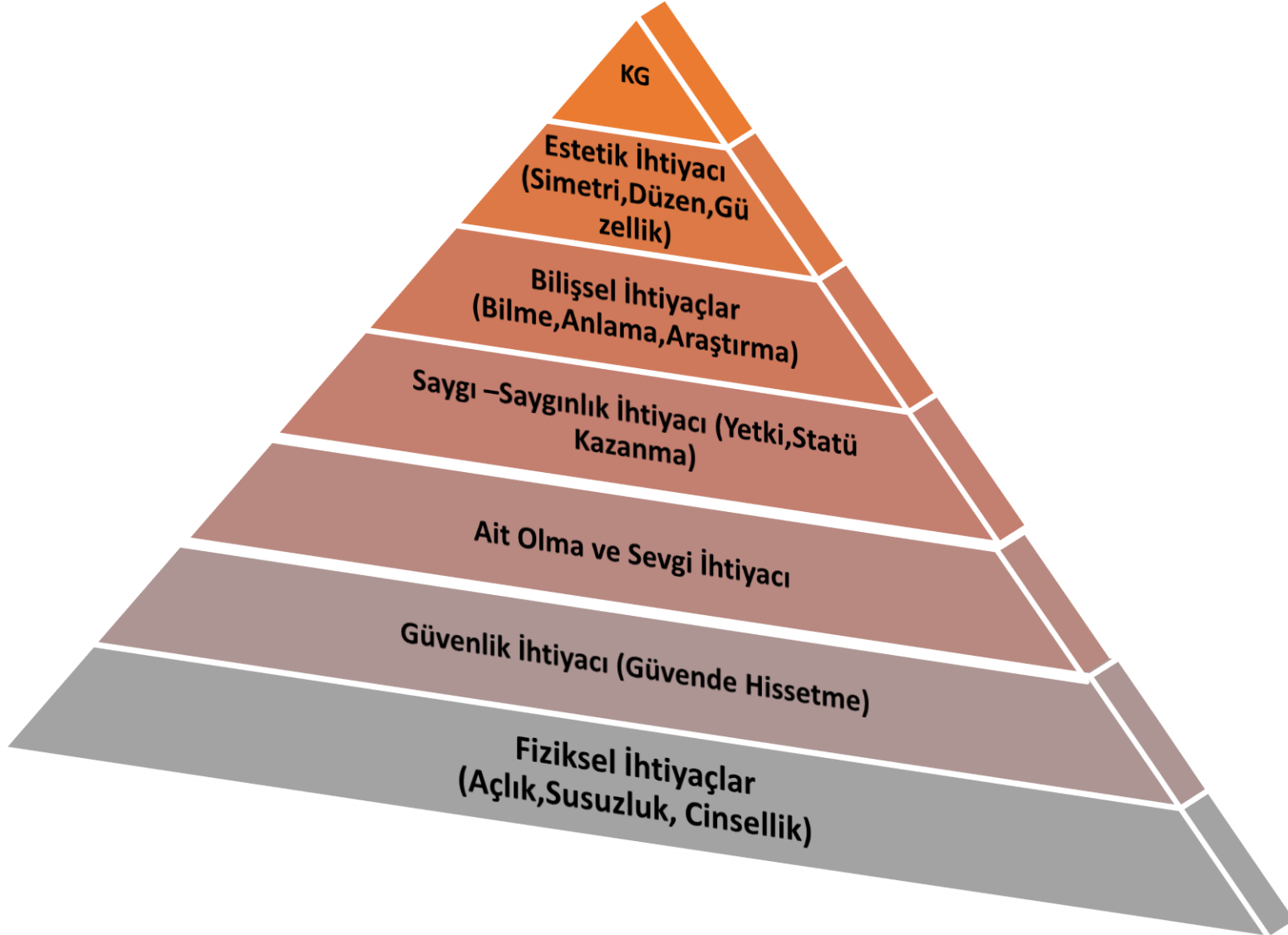
SELİM SIRRI
ATAY

Kendini Gerçekleştirme: Bireylerin var olan potansiyellerini en üst düzeyde ortaya koymalarıdır. **Yani elimizden gelenin en iyisini yapmaktır.**

Günümüzde rehberliğin temel amacı olarak «Yaşam Kariyerini Destekleme» ifadesi tercih edilmektedir.

İHTİYAÇLAR HİYERARŞİSİ

SELİM SIRRI
ATAY

SELİM SIRRI
ATAY

A. Maslow

Kendilerini ve başkalarını olduğu gibi kabul eder.

Demokratik bir karaktere sahiptir.

Bir probleme yönelmiştir.

İnsanlıkla özdeşim kurmuştur.

Yalnız kalabilir.

Takdir edebilir.

Başkaları ile yoğun ilişkiler kurabilir.

Nüktedandır.

Araç ile amacı, iyi ile kötüyü ayırt edebilir

İçinden geldiği davranır.

Yaratıcıdır

Kültürlenmeye karşıdır.

C.Rogers

1. Yaşantılara Açık Olma

•Gerçekliği çarpıtmadan algılamaktır

2. Varoluşsal Biçimde Yaşama

•Anı yaşayabilmektir

•Duyguları oluşurken yakalayabilmektir

3. Organizmaya Güven

•İhtiyaçlarının farkında olmak ve kendi kararlarımızı verebilmektir

4. Tam Fonksiyonda Bulunma

•Güçlerini kullanır-Tam olarak yaşar

REHBERLİĞİN İLKELERİ

SELİM SIRRI
ATAY

1. Demokratik ve insancıl anlayış

- İnsan değerlidir
- Seçme Özgürlüğü

2. Özerklik:

- Kendine yeter duruma gelebilmektir
- Birey adına yapılan bir iş varsa

3. Bireysel farklılıklara saygı:

- Her öğrenciden aynı şey bekleniyorsa

4. Gönüllülük:

- Hiçbir öğrenci rehberlik hizmetlerinden faydalanmaya zorlanamaz

5. Gizlilik:

- Öğrenci ile yapılan çalışmalar bilgisi ve izini olmadan kimseye paylaşılamaz.

➤ İntihar: Öğretmen → Psikolojik Danışman → Aile → Doktor (Psikiyatri)

➤ Madde Bağı: Öğretmen → Psikolojik Danışman → Aile → Doktor (Psikiyatri)

➤ İstismar: Öğretmen → Psikolojik Danışman → Okul Müdürü → Polis

REHBERLİĞİN İLKELERİ

6. Her öğrenciye açıktır ve ulaştırılmalıdır
7. İş birliği esastır
8. Öğretimle bütünleşmiştir
9. Süreklidir
10. Okulun amaç ve ihtiyaçlarına uygun alanlarda yoğunlaşabilir
11. Planlı, programlı ve profesyoneldir
12. Bireye ve topluma karşı sorumludur

SELİM SIRRI
ATAY

Tarihsel Gelişim Sürecinde Ortaya Çıkan Rehberlik Modelleri (Anlayışları)

SELİM SIRRI
ATAY

Parsons Modeli – Meslek Seçme + İşe yerleşme

Klinik Model – Sağlık Hizmeti

Eğitimle Kaynaştırılmış Model – Okul ve Eğitim Hizmeti

***Karar Vermeye Yardımcı Model – Önemli Kararlar Alınırken +
Doğru Karar Verme Becerileri***

Gelişimsel Rehberlik Modeli

Gelişimsel Yaklaşım

Bireylerin hayatta başarılı olabilmeleri için yaş dönemine özgü ihtiyaç duydukları bilgi ve becerilerin kazandırılmasıdır.

SELİM SIRRI
ATAY

SELİM SIRRI
ATAY

ÖZELLİKLERİ

Tüm Yaşam Boyunca

Tüm Bireylere

Tüm Alanlarda

Öğretmen odaklı

Hedef yönelimli

Öğretimle kaynaştırılmış

Ölçülebilir

**Var olanı değerlendirir ve
geliştirir**

Planlı ve programlıdır

SELİM SIRRI
ATAY

REHBERLİK HİZMET ALANLARI

A. Doğrudan Öğrenciye Dönük Rehberlik Hizmetleri

1. Psikolojik Danışma
2. Bireyi Tanıma
3. Oryantasyon (Yeni Duruma Alıştırma)
4. Bilgi Toplama ve Yayma
5. Yöneltilme ve Yerleştirme
Refere (Sevk)
6. İzleme

B. Dolaylı Olarak Öğrenciye Dönük Rehberlik Hizmetleri

1. Müşavirlik (Konsültasyon)
2. Çevre ve Veliyle İlişkiler
3. Araştırma ve Değerlendirme
4. Rehberlik Programı Hazırlama

SELİM SIRRI
ATAY

A. Doğrudan Öğrenciye Dönük Rehberlik Hizmetleri

1- Psikolojik Danışma Servisleri

SELİM SIRRI
ATAY

Bireylerin karar verme ve problem çözme becerilerini kazanmasını sağlamak, gelişim ve uyumunu sürdürmesine yardımcı olmak gibi amaçlarla, bireyle **yüz yüze** kurulan psikolojik yardım ilişkisidir.

✓ Uzamanlar tarafından verilir

✓ Danışan normal bireydir

✓ Sorumluluk danışandadır

2- Bireyi Tanıma Hizmetleri

Rehberlik hizmetlerinin amacına ulaşabilmesi için, hizmetlerin sunulacağı bireylerin her yönüyle ve iyi tanınması gerekir. Bu amaçla çeşitli tekniklerden yararlanılarak birey hakkında bilgi toplanır.

- Bireyi tanıma hizmetlerinde temel amaç; **bireyin kendini tanımasına yardımcı olmaktadır.**

SELİM SIRRI
ATAY

3- Oryantasyon (Duruma Alıştırma) Hizmetleri

Bireylerin yeni karşılaştıkları ortam ve koşullara alışabilmeleri için yapılan kısa süreli etkinlik ve çalışmalardır.

- İlk zamanlarda verilmelidir
- Planlı ve programlıdır
- Yaşa ve amaca uygun olmalıdır
- Ailelerin de katılımı sağlanmalıdır
- Okulun sürekli bir hizmetidir

4- Bilgi Toplama Ve Yayma Hizmetleri

SELİM SIRRI
ATAY

Öğrencilerin ihtiyaç duyabileceği her türlü bilgiye ulaşabilmeleri için yapılan çalışmalar, etkinliklerdir.

- Yüz yüze , panolar
- Grup rehberlik etkinlikleri, Broşür ve ilanlar
- Teknolojik imkanlar

5- Yöneltilme Ve Yerleştirme Hizmetleri

Bireylerin kararlar almalarına ve kendilerine uygun, eğitim kurumları, iş, meslek vb. alanlara yerleşmelerine yönelik olarak yapılan çalışmalar ve etkinlikler

Sevk Hizmeti: Bireyin ihtiyaç duyduğu konularda doğrudan hizmet alabileceği profesyonel kurum ya da kişiye yönlendirilmesidir.

SELİM SİRRI
ATAY

6- İzleme ve Değerlendirme Hizmetleri

Bu hizmet alanı, diğer rehberlik hizmetlerinin devamı niteliğindedir. Sunulan rehberlik hizmetlerinin amacına ulaşp ulaşmadığının değerlendirilmesidir.

SELİM SIRRI
ATAY

B. Dolaylı Olarak Öğrenciye Dönük Rehberlik Hizmetleri

SELİM SIRRI
ATAY

1- Müşavirlik Hizmetleri (Konsültasyon)

Rehber öğretmenlerin, idareci, öğretmen, veli vb. kişilerin, rehberlik hizmetleri konusundaki bilgi ve becerilerini artırmaya yönelik olarak yapmış olduğu çalışmalardır.

- Aile, öğretmenler ve idareciler
- Ortak anlayış oluşturma
- Rehberlikle ilgili konularda bilgi verme
- Yanlış tutum ve davranışları değiştirme

SELİM SIRRI
ATAY

2. Çevre Ve Veli İlişkiler

Özellikle doğrudan rehberlik alanıyla ilgili olmayan konularda velilerin ve çevrenin olumlu katkısını sağlamak amacıyla yapılan çalışmalardır.

- Okul – aile iş birliğini sağlama
- Ailelerin ve çevrenin katkısını alma
- Çevrenin olumsuz etkilerini kontrol

3- Araştırma Ve Değerlendirme Hizmetleri

Öğretmenlerin kendi bilgi birikimlerini arttırma, okulunun içinde bulunduğu kültürü ve değerleri anlama, kendi çalışmalarının sonuçlarını değerlendirme amacıyla yapılan çalışmalardır.

- Kendimizi geliştirme
- Okulun içinde bulunduğu ekonomik ve kültürel ortamı tanıma
- Ailelerin eğitimden beklentilerini öğrenme
- Öğrenci sorunlarını belirleme
- Kendimizi değerlendirme

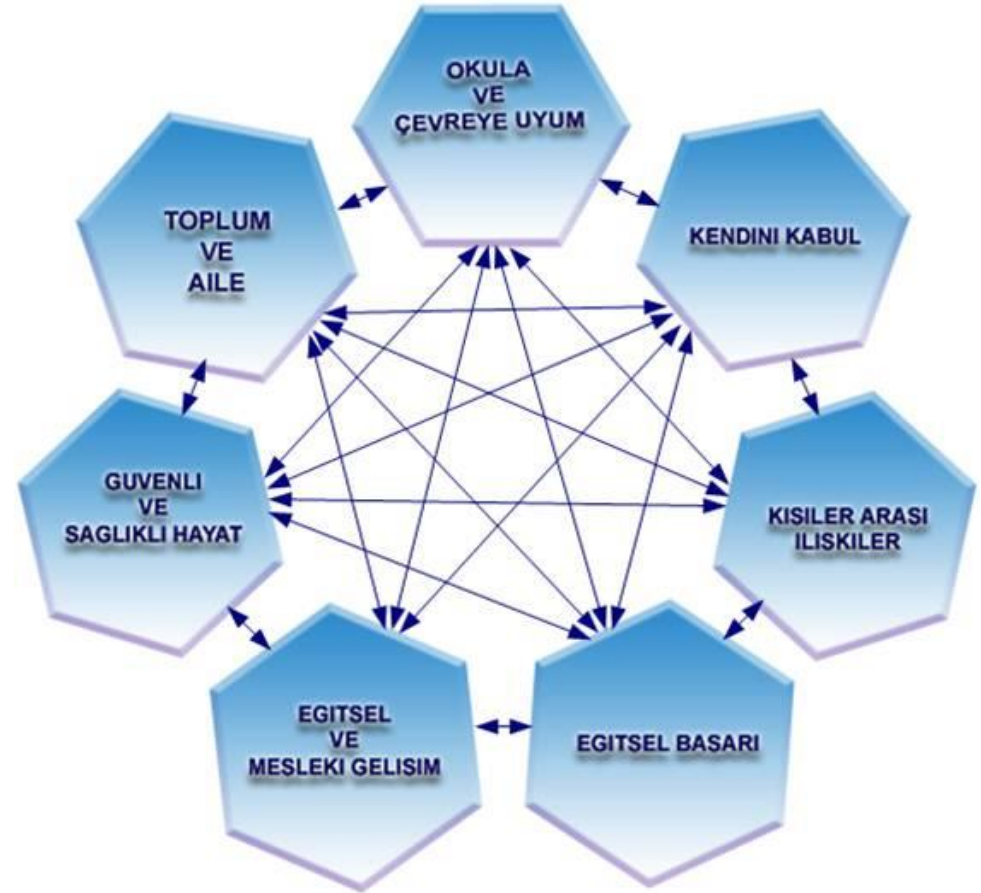
SELİM SIRRI
ATAY

4. Rehberlik Programı Hazırlama

Okullarda rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri planlı ve programlı olarak yürütülür.

Rehberlik Programlarının hazırlanmasında;

- Öğrencilerin ihtiyaçları
- Okulun ve çevrenin özellikleri
- Öğretmen ve veli beklentileri

SELİM SIRRI
ATAY

Rehberlik ve Özel Eğitim Hizmetleri

İletişim

Selim Sırrı ATAY

İLETİŞİM

SELİM SIRRI
ATAY

- İletişim, birey veya bireylerin karşılıklı olarak bilgi, duygu ve düşüncelerini paylaşma sürecidir.
- İletişim farklı bir tanımla;
“anlamları bireyler arasında ortak kılma” işlemidir.

Benimsenmesi Gereken Temel İlkeler

SELİM SIRRI
ATAY

1. Koşulsuz Kabul / Saygı:

- ✓ Her öğrenci sadece insan olmasından ötürü değerlidir ve saygı görmelidir,
- ✓ Her öğrencinin ne ise o olmasına fırsat verilmelidir.

2. İçtenlik/Dürüstlük/Saydamlık :

- ✓ Öğretmenler gerektiğinde hatalarını kabul etmelidirler, duygu ve düşüncelerini doğru paylaşmalıdırlar.
- ✓ Öğretmenler öğrencilerinde gördükleri olumlu ve olumsuz özellikleri uygun biçimde yansıtmalıdırlar.

3. Empati: Objektifliği kaybetmeden karşımızdakinin duygu ve düşüncelerini anlayabilme yeteneğidir.

1. Karşımızdakinin gözüyle dünyaya bakma
2. Duygu ve düşünceyi doğru anlama
3. Duygu ve düşünceyi yansıtma

Empati, Sempati ve Özdeşim

Empati, sempati ve özdeşim kavramları farklı olmasına karşın günlük dilde birbirlerinin yerine sıklıkla kullanılmaktadırlar.

Özdeşim, bir kişinin birçok yönleri ile başka kişiye benzemesi yoluyla gerçekleşen otomatik, bilinç dışı işleyen zihinsel süreçtir. Özdeşimde karşımızdaki kişi ile aynı duyguları yaşamak söz konusudur.

Sempati, karşımızdakinin duygu ve düşüncelerini doğru bulmadır. Şefkat ve onaylama söz konusu olur.

SELİM SIRRI
ATAY

SELİM SIRRI
ATAY

Derste konuştuğum için öğretmenim beni dövdü. Bu okulda en sevdiğim öğretmenimdi. Onu asla affetmeyeceğim.

Öğretmenine sınıfta seni dövdüğü için kırılmışsın, kızgınsın.

Empati

Öğretmeninin seni dövmeye hakkı yoktu. Kızmakta haklısın.

Sempati

Ne var bunda canım. Öğretmenin seni dövdüyse senin iyiliğin içindir. Buna kızılmaz.

Antipati

Seni dövdüğü için ben de öğretmenine kızmaya başladım.

Özdeşim

İletişim sürecinde doğru ve profesyonel tepki empatidir.

SELİM SIRRI
ATAY

İletişim Dilleri

1. Ego (Öz Saygı) Geliştirici Dil

Kişiliğe yönelik olumlu mesajlar (+)

Davranışlara yönelik olumlu mesajlar (+)

Davranışa yönelik olumsuz mesajlar (-)

(Ben diliyle ifade edilmelidir)

2. Ego (Öz Saygı) Zedeleyici Dil

Kişiliğe yönelik olumsuz mesajlardır. (-)

İletişim Dilleri

Davranış + Etki + Duygu

3.SEN MESAJLARI

KİŞİLİĞE VE DAVRANIŞA
YÖNELİKTİR

SUÇLAMA YA DA SAVUNMA İSTEĞİ
UYANDIRIR

4.BEN MESAJLARI

DAVRANIŞIN BİZDE BIRAKTIĞI
SOMUT ETKİ YA DA DUYGUYA
YÖNELİKTİR

YARDIM İSTEĞİ UYANDIRIR

SELİM SIRRI
ATAY

İLETİŞİMDE KULLANILAN TEKNİK VE BECERİLER

SELİM SIRRI
ATAY

1.KABUL TEPKİLERİ

Karşımızdakine dinlediğimizi ve anladığımızı ileten mesajlardır.

2.KAPI ARALAYICI DİL (KONUŞMAYA ÇAĞRI)

Karşımızdaki bireyin kendini açmasını ve sorunlarını paylaşmasını sağlamak amacıyla gönderdiğimiz mesajlardır.
Açık uçlu sorular kullanılır.
(Ne, Neler, Nasıl gibi)

3.KENDİNİ AÇMA

Varsa öğretmenlerin benzer yaşantılarını öğrencileri ile paylaşmalarıdır.

4. BAĞDAŞIM HALİNDE OLMA

Sözlerle davranışların yakın/tutarlı olmasıdır.

SELİM SIRRI
ATAY

Rehberlik ve Özel Eğitim Hizmetleri

Rehberlik Türleri

Selim Sırrı ATAY

BAŞLICA REHBERLİK TÜRLERİ

SELİM SIRRI
ATAY

A. HİZMET ALANLARINA GÖRE	B. BİREY SAYILARINA GÖRE	C. TEMEL İŞLEVLERİNE GÖRE	D. PROBLEM ALANLARINA GÖRE	E. ÖĞRETİM KADEMELERİNE GÖRE
<ol style="list-style-type: none">1. Sağlık2. Sosyal Yardım3. Adalet4. Spor5. Endüstri6. Eğitim	<ol style="list-style-type: none">1. Bireysel2. Grup	<ol style="list-style-type: none">1. Uyum Sağlayıcı2. Çare Bulucu (İyileştirici)3. Önleyici4. Tamamlayıcı5. Ayarlayıcı6. Yöneltilici7. Geliştirici8. Kriz Rehberliği	<ol style="list-style-type: none">1. Eğitsel2. Kişisel – Sosyal3. Mesleki	<ol style="list-style-type: none">1. Okul Öncesi2. İlkokul3. Ortaokul4. Ortaöğretim5. Yükseköğretim

A.Kurumların Özelliklerine Göre

SELİM SIRRI
ATAY

- 1. Sağlık Alanı:** Yönetici + Önleyici
- 2. Sosyal Hizmetler Alanı:** Doğal Aft. + Sığınma ve Bakım Evleri
- 3. Adalet Alanı:** Mahkemeler + Ceza ve İslahevleri
- 4. Güvenlik Alanı:** Personelin Desteklenmesi
- 5. Endüstri Alanı:** Tüketimi ve İş Verimini Arttırma
- 6. Spor Alanı:** Motivasyon + Stres Yönetimi

B. BİREY SAYISINA GÖRE

Rehberlik hizmetleri **konuya**, öğrenci **sayısına** ve çalışmalara ayrılan **zamana** göre bireysel ve grupla verilir.

SELİM SIRRI
ATAY

Rehberlik	
Bireysel	Grupla
Özel Konular	Ortak Konular
Bir öğrenci	Birden fazla
Öğrenci – Öğretmen etkileşimi	Diğer akranlarıyla etkileşim
Daha fazla bilgi	Daha fazla bireye ulaşma
Öğretmenler ve uzmanlar	Öğretmenler ve uzmanlar

Psikolojik Danışma	
Bireysel	Grupla
Özel Sorunlar	Ortak ve yüzeysel sorunlar
Bir danışan	8-12 danışan
Danışan – Danışman etkileşimi	Diğer danışanlara etkileşim
Daha derine ve özele inilir	Daha fazla danışana ulaşılır
Sadece Uzmanlar	Sadece Uzmanlar

C. TEMEL İŞLEVLERİNE GÖRE

SELİM SIRRI
ATAY

Uyum Sağlayıcı: Dengesizlik + kendini kabul + psikolojik danışmaya ihtiyaç

Çare Bulucu (İyileştirici) : Ortaya çıkmış sorunlara odaklanır.

Önleyici: Ortaya çıkmasının engellenmesi ya da yaygınlaşmaması

Tamamlayıcı: Eğitim öğretim etkinliklerinin amacına ulaşmasında rehberliğin katkı sağlamasıdır.

C. TEMEL İŞLEVLERİNE GÖRE

SELİM SIRRI
ATAY

Ayarlayıcı: **Plan program hazırlama**

Yöneltilici: Olanaklardan haberdar olma + doğru tercihler yapma

Geliştirici: **Yaşa vurgu vardır + soruna gerek yoktur**

Kriz Rehberliği: Kriz, “Bir bireyin, grubun, örgütün ya da topluluğun normal işlevlerini yerine getirmesini engelleyen, acil ilgi ve çözüm gerektiren, tolere edilemeyen, beklenmeyen bir durum ya da ani değişiklik” biçiminde tanımlanabilir.

SELİM SIRRI
ATAY

D. PROBLEM (GELİŞİM) ALANINA GÖRE

1. EĞİTSEL (AKADEMİK) REHBERLİK

Öğrenmeyi kolaylaştırma ve başarıyı arttırmaya yönelik yapılan hizmetler eğitsel rehberlik olarak adlandırılır.

- Okulu ve okumayı sevme,
- Okul, alan, ders ve eğitsel kol seçimleri
- Oryantasyon,
- Eğitsel planlama,
- Dikkat,
- Etkin dinleme, not tutma,
- Üst eğitim olanaklarının tanıtılması,
- Sınavlara hazırlanma,
- Okul ve sınıf kurallarını öğrenme/uyma,
- Hızlı okuma,
- Motivasyon,
- Etkili zaman kullanımı,
- Yönergeleri okuma,
- Verimli çalışma yöntemleri,
- Sınav kaygısı.

2. KİŞİSEL SOSYAL REHBERLİK

SELİM SIRRI
ATAY

Kişisel rehberlik; kişinin duygu ve düşüncelerinden, sosyal ilişkilerinden, davranışlarından doğan problemlerle ilgili hizmetlerdir

- Benlik gelişimi ,
- Aile ile ilgili sorunlar,
- Sağlıkla ilgili sorunlar,
- Cinsiyet rolleri,
- Cinsel gelişim,
- İletişim problemleri,
- Öfke kontrolü, saldırganlık,
- Davranış problemleri,
- Ekonomik sorunlar,
- Duygu bozuklukları (kaygı, stres, korkular vb.)
- Psikolojik dayanıklılık,
- Sosyal beceri,
- Güvensizlik .

3. MESLEKİ REHBERLİK (KARİYER)

Bireylerin kendilerini tanımaları, kendi özelliklerine uygun meslek seçmeleri, seçtikleri mesleğe hazırlanmaları ve mesleki yönden gelişmeleri amacıyla yapılan çalışmalardır.

SELİM SIRRI
ATAY

SELİM SIRRI
ATAY

- **Meslek:** Yararlı mal ve hizmet üretmek için kazanılan, kuralları toplumca belirlenmiş ve belli bir eğitimle kazanılan bilgi ve becerilere dayalı etkinlikler bütünüdür.
- **İş:** Mesleki bilgi ve becerinin uygulamaya konulmasıdır.

MESLEKİ GELİŞİM SÜRECİNİN EVRELERİ

SELİM SIRRI
ATAY

DÖNEMLER	YAŞ	ÖZELLİKLER
1. Uyanış ve Farkında Olma	5-11 <i>(Okul öncesi ve ilkokul)</i>	Meslekleri fark etme Her meslek saygın Meslek eğitimle kazanılır Benim de bir mesleğim olacak
2. Meslekleri Keşfetme ve Araştırma	11-14 <i>(Ortaokul)</i>	Meslekler arası benzerlik ve farklılıkları öğrenme
3. Karar Verme	14-18 <i>(Lise)</i>	İlgi, yetenek ve değerlerine uygun meslek seçme
4. Hazırlık	19-23 <i>(Üniversite)</i>	Seçilen alan veya okulda meslek hazırlığı
5. İşe Yerleşme	(+)23	Mevcut mesleğe başlama

Mesleki Olgunluk: Bireylerin içinde buldukları gelişim dönemine özgü mesleki gelişim görevlerini yerinde getirme düzeyleridir.

MESLEK SEÇİMİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

SELİM SIRRI
ATAY

1. **Yetenek:** Bireylerin belli bir alanla ilgili bilgi ve becerileri kazanma gücüdür.
2. **İlgi:** Bireylerin bir kişiye, nesneye veya etkinliğe karşı gösterdiği hoşlanma/hoşlanmama tepkileridir.
3. **Değer:** Bireylerin iş yapıldığı ortamdan veya toplumun mesleğe bakışından elde etmeyi bekledikleri faydadır.
4. **Cinsiyet:** Günümüzde belirleyici olarak kabul edilmemektedir.

SELİM SIRRI
ATAY

Mesleki Rehberlik Kuramları

- A. Özellik – Faktör Uyumlu Kuramlar
- B. Psikanalitik Yaklaşımlar
- C. Gelişimsel Yaklaşımlar
- D. Sosyal Bilişsel Kuramlar

SELİM SİRRI
ATAY

A.Özellik – Faktör Uyumlu Kuramlar

1. Özellik Faktör Kuramı

Mesleki rehberliği bireylere kişilik özellikleri ve meslekler hakkında bilgi verme süreci olarak görür.

- Her bireye uygun en az bir meslek vardır.
- Bireylerin sahip olduğu özellikler güvenilir araçlarla belirlenmelidir.

Özellik: Fiziksel ve zihinsel yapıdaki, ölçülebilen kişisel özelliklerdir.

Faktör: Meslekte başarılı olmak için gereken özellikler

Özellik faktör kuramı üç aşamalı bir model ortaya koymaktadır.

- Bireyin özelliklerinin objektif ölçme araçlarıyla belirlenmesi
- Mesleklerin özelliklerinin belirlenmesi
- Bireyin uygun mesleğe yönlendirilmesi

Dikkat!

- Bireyin bilimsel yöntemlerle incelenmesini, güçlü ve zayıf yönlerinin neler olduğunun tespit edilerek başarılı olacağı alanları kendisine göstermek olarak görülür.
- Özellik - Faktör kuramı güdümlü danışma yöntemleri arasında gösterilmektedir.

SELİM SIRRI
ATAY

SELİM SIRRI
ATAY

2. Holland'ın Kişilik (Tipoloji) Kuramı

- İnsanların kişilik özellikleri bakımından gruplandırılabilceği ve bu grupların kendilerine uygun mesleki çevrelere yöneldiklerinde daha başarılı ve mutlu olacakları temel düşüncesine dayanır.
- Kişilik özelliklerine uygun farklı meslekler vardır.
- İnsanlar kişilik özelliklerine uygun meslek seçerlerse başarılı olurlar.
- Meslek seçme kişiliğin ifadesidir.

SELİM SIRRI
ATAY

Gerçekçi: Kaslarını kullanmayı tercih eden, atletik, sabırlı açık havada bulunmaktan hoşlanan. Nesnelere ilgili bireylerdir.

- **Meslekler:** Beden eğitim öğretmenliği, sporcu, ormancılar, ziraatçılar, teknisyenler, mühendisler vb...

Sosyal: Yardım sever, empatik, işbirliğine yatkın insanlarla ilgili bireylerdir.

- **Meslekler:** Sosyal hizmet uzmanları, danışmanlar, psikologlar, öğretmenler vb...

SELİM SIRRI
ATAY

Araştırmacı: Analitik düşünen, sistematik, bağımsız, bilimsel ve deneysel çalışan bireylerdir.

Meslekler: Bilim insanları, biyolog, fizikçi, matematikçi, sosyolog, antropolog vb...

Girişimci: Dışa dönük, enerjik, ikna kabiliyeti yüksek, organizasyonlar yapan bireylerdir.

Meslekler: Politikacı, avukat, satış danışmanları, halkla ilişkiler vb...

SELİM SIRRI
ATAY

Geleneksel: Kurallara sıkı sıkıya bağlı, sistemli, düzenli çalışan, esnek olmayan bireylerdir.

- **Meslekler:** Bankacı, muhasebeci, yönetici asistanı vb...

Sanatçı: Heyecanlı, bağımsız çalışan. Karmaşık, sezgileri güçlü bireylerdir.

- **Meslekler:** Yazar, ressam, müzisyen, sanat öğretmenleri vb...

SELİM SİRRI
ATAY

B. Psikanalitik Yaklaşımlar

1. Mesleki Psikanalitik Kuram

SELİM SIRRI
ATAY

Bu kuram, sosyologlar ve ekonomistlerden farklı olarak meslek seçimini dış olaylarla değil bireylerin duygusal durumunun etkili olduğunu ileri sürer.
Meslek gelişimi psikoseksüel gelişime paralellik gösterir.

- ✓ Psikanalistlere göre meslek bilinç dışı ihtiyaçları doyurma yoludur
- ✓ İlk altı yaş meslek seçiminde çok etkilidir.
- ✓ Birey toplumca uygun görülen bazı etkinliklere katılarak libidosunu, toplumca kabul edilebilecek bir biçimde ifade eder.
- ✓ Özdeşleşme ve savunma mekanizmaları meslek kararını şekillendirmektedir
- ✓ Meslek seçimi rastgele bir süreç değildir. Dürtülerin bireyi bir mesleğe yönlendirmesidir.

Mehmet Özdemir - Lama Mizah Dergisi

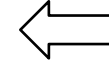

SELİM SIRRI
ATAY

2. Roe ihtiyaç kuramı

- ❖ Özellikle çocukluk yıllarında giderilmeyen temel ihtiyaçlar bilinçdışı güdüleyicilere dönüşürler ve bireylerin meslek seçimini etkilerler.
- ❖ Roe' ya göre meslek seçimini etkileyen 3 farklı ana baba tutumu vardır. Bunlar;
 - ✓ Çocuğun üzerine aşırı düşme,
 - ✓ Çocuğa soğuk davranma,
 - ✓ Çocuğu kabul etme.

Kendini
Gerçekleştirme

SELİM SIRRI
ATAY

İnsanlarla İlgili Meslekler	Nesnelerle (İnsanlarla İlgili Olmayan Meslekler)
✓ Öğretmenlik	✓ Kimyager
✓ Psikolojik danışman	✓ Matematikçi
✓ Müzisyenler	✓ Ormancı
✓ Sosyal hizmet uzmanı vb.	✓ Teknisyen
	✓ Mühendis vb.

SELİM SIRRI
ATAY

1. Aşırı Duygusal Yoğunlaşma: Bu tutumun bir ucunda aşırı koruyuculuk, öbür ucunda aşırı beklenti kaygı düzeyi yüksektir.

**Bağımlı, ailenin beklentileri önemlidir.
İnsanlarla ilgili ve yüksek statülü meslekler tercih edilir.**

2. Çocuğa Soğuk Davranma: Çocuğun temel fizyolojik ihtiyaçları doyurulsa bile sevgi, ilgi, kabul, bağlılık gibi ihtiyaçlardan yoksun bırakılır.

**Daha çok nesnelere ilgili meslekler seçilir.
Veya sevgi ihtiyacını karşılamak amacıyla meslek seçilir**

3. Kabul Etme (Demokratik Tutum): Çocuğun temel ihtiyaçları karşılanmaktadır.

Meslek seçerken savunucu bir tutum geliştirmezler. Özgür seçim yapılır.

SELİM SIRRI
ATAY

C. Gelişimsel Yaklaşımlar

- Bireylerde meslek fikrinin nasıl doğup geliştiği, kariyer seçimleri, kariyer değişikliği, mesleğe uyum, kariyer gelişimine etki eden psikolojik, sosyolojik ve kültürel özelliklere odaklanır.
- Kariyer gelişimi yavaştır ve yaşam boyu devam eder.
- Her dönem sonraki dönemleri etkiler.
- Yaş ve dönemlere göre kariyer danışmanlığında farklı müdahale yöntemleri gerekir.

SELİM SİRRI
ATAY

1. Ginzberg ve Arkadaşlarının Gelişim Kuramı

- Meslek seçimini bir gelişim süreci olarak gören Ginzberg ve arkadaşlarına göre birey mesleğini bir anda verilen gelişigüzel bir karar sonucunda değil, hayat boyunca oluşan ve gelişen ve büyük ölçüde geri dönülemez olan davranış örüntüleri yoluyla seçer
 1. Meslek seçimi çocukluktan genç yetişkinliğe kadar uzanan bir süreçtir.
 2. Büyük ölçüde geri dönülmezdir.
 3. Seçim süreci daima bir uzlaşmayı içerir.

Ginzberg Mesleki Gelişim Dönemleri

SELİM SIRRI
ATAY

- **1. Fantezi Hayal Dönemi 5-11 Yaş :** Özdeşim ve zevk ilkesine göre meslek seçimi yapılır.
- **2. Geçici Seçimler Dönemi 11-18 Yaş :** Ergenliğin yaşandığı bu dönemde bireyler geçici meslek seçimleri yaparlar. Ancak seçimler değişirken altındaki ilkeler değişmektedir.
 - **İlgi 11-12:** Hoşlanıyorum, yapmaktan keyif alıyorum.
 - **Yetenek 13-14:** İyi yapıyorum.
 - **Değer 15-16:** Benim için en önemli
 - **Geçiş 17-18:** İçten dışa geçildiği dönemdir. Birey hem iç hem dış faktörleri dikkate alır.
- **3. Gerçekçi Dönem 18-23 Yaş :** Meslek seçiminin kesinleştiği dönemdir.
 - **Keşfetme:** Üniversitenin ilk yılları ve bilinçli olarak meslek seçmeye çalışıldığı dönemdir.
 - **Billurlaşma:** Genel olarak mesleğin çerçevesi belirlenir.
 - **Belirleme:** Mesleğin hangi alanında uzmanlaşacağı ve çalışma alanlarının belirlenmesidir.

SELİM SİRRI
ATAY

2. Super'ın Benlik Kuramı

- Super'e göre meslek seçimi, belli bir gelişim süreci içinde birey ile çevrenin etkileşimi sonucu oluşan **benlik tasarımının** bir mesleğe yansması ve ifadesidir
- Birey meslek tercihini ifade ederken **“ben şu ya da bu biçimde bir insanım”** demektedir.
- Ben..... biriyim. O zaman olmalıyım.
- Mesleki gelişim yaşam boyu devam eder.
- İnsanlar mesleki tercihlerinde değişiklik yapabilir.

SELİM SIRRI
ATAY

Super Mesleki Gelişim Dönemleri

1. Büyüme 0-14 Yaş
2. Araştırma 14-24 Yaş
 - Deneme
 - Geçiş
 - Sınama
- 3. Yerleşme 24-44 Yaş
- 4. Koruma 44-64 Yaş
- 5. Çöküş 64 Yaş ve sonrası

Super'ın Mesleki Gelişim Dönemleri

1. **Büyüme 0-14 Yaş:** Çevreyle etkileşimle mesleki benlik gelişir.

2. **Araştırma 14-24 Yaş:** Ergenlikten ilk yetişkinliğe kadar sürer.

Bireyler kendilerini, başkalarının mesleki rollerini ve iş dünyasını keşfetmektedirler.

a) **Deneme basamağı(14-17):** Bu dönem daha çok gerçekçi olmayan fantezi seçimlerin yapıldığı ve sık sık değiştirildiği, bir bakıma "geçici denemeler" basamağıdır.

Hayali olarak denemeler yapılır.

b) **Geçiş basamağı (18-21):** Artık benlik kavramını uygulamaya koyma çabasıdır.

Artık genç bir karar vermiştir. Uygulamaya geçer.

c) **Sinama ve izleme basamağı (22-24):** Bu basamakta okulu bitirip, kazandığı yeterlilikleri sınamak üzere bir mesleğe adım atılır.

Meslek kişiliğime uygun mu?

SELİM SIRRI
ATAY

SELİM SIRRI
ATAY

3. Yerleşme 24-44 Yaş: İşe bağlanma ve uzlaşma yolları aranarak işe yerleşme başlar.

- a) Sınama basamağı (25-30)
- b) Sağlama basamağı (31-44)

4. Koruma 44-64 Yaş: Artık yeni bir temel oluşturmaktan çok, var olan benlik kavramını başarılı bir şekilde korumaktır.

5. Çöküş 64+ Yaş: Artık benlik kavramını çalışma alışkanlıkları bakımından değiştirerek yeni bir benliğe uyum sağlamaktır.

SELİM SIRRI
ATAY

D. Sosyal – Bilişsel Yaklaşımlar

Meslek seçimi, bireyin çevresi ile etkileşimi sürecinde oluşan bir öğrenme yaklaşımıdır.

Bandura'nın çalışmaları temele alınır.

Sosyal öğrenme kuramlarında, bireylerin meslek seçimini etkileyen; ilgi, yetenek ve değerlerinden daha çok çevrenin özelliklerine ve öğrenme yaşantılarına daha fazla önem verirler.

Anahtar kavramları, çevresel koşullar, öğrenme, problem çözme ve karar verme becerileridir.

SELİM SİRMAÇI
ATAY

1. Sosyal Öğrenme Kuramı – Krumboltz

Her birey ilgi ve yeteneklerini genişletme çabası içindedir.

İnsanlar kendilerine tanı konulmasını değil, ne yapacaklarını ve nasıl davranacaklarının öğretilmesine ihtiyaç duyarlar.

Meslek seçmede gözlemler ve genellemeler vardır.

Bireylerin meslek seçimi dört faktörle açıklanabilir;

- Kalıtıl Özellikler:** Boy, kilo, dış görünüş gibi doğuştan getirdiği özelliklerdir.
- Çevre Koşulları:** Ailesi, içinde yetiştiği sosyal ve kültürel çevre...
- Öğrenme Yaşantıları:** Çocukluk yıllarından itibaren mesleklere ilişkin öğrendiği bilgiler ve geçirdiği yaşantılardır.
- Görev Yaklaşım Becerileri:** Kendilerine bakış açılarıdır. Meslek seçimini doğrudan etkiler

Sosyal öğrenme kuramlarına göre kariyer kararının nasıl oluştuğunu ele alan ilk kuramcıdır.

SELİM SIRRI
ATAY

2.Sosyal Bilişsel Kariyer Kuramı– Lent, Brown, Hackett

**Kariyer süreci ve meslek seçimi bilişsel ve çevresel faktörler tarafından oluşturulur.
İnsanlar kendi kariyer gelişiminin öznesidir.**

İki düzeyli bir yaklaşım ortaya koyarlar. (Bilişsel – Birey değişkenleri ve Çevresel değişkenler)

1. Bilişsel – Birey Değişkenleri

- Kendini yetkin görme(Öz yeterlilik inancı): Daha önce gösterilen performanslar, başkalarının başarı veya başarısızlığı, sosyal destek veya çevrenin destekleri, fizyolojik tepkiler
- Sonuç beklentileri: Bireyin etkinliğin sonucuna göre zihninde kurduğu hayaldir.
- Kişisel hedefler: Seçim hedefi, bireylerin uzun dönemli hedefleridir. Performans ise uzun dönemli amaçlara ulaşmak için sergilenmesi gereken somut amaçlardır.

2. Çevresel – Birey dışı ortama özgü değişkenler

- Çevresel etkiler: Sosyal ortamın etkisi, yakın ve uzak çevre
- Kariyer engelleri: Baş etme becerileri, karşılaşılan engellerdir. Danışma sürecinde, algılanan engellerin ne derece gerçekçi olduğu değerlendirilir.
- Kariyer destekleri: Bulunulan sosyo kültürel çevrenin bireylerin kariyer hedeflerini desteklemeleridir.

SELİM SIRRI
ATAY

Rehberlik ve Özel Eğitim Hizmetleri

Bireyi Tanıma

Selim Sırrı ATAY

BİREYİ TANIMA

SELİM SIRRI
ATAY

NEDİR ?

- Çeşitli yöntem ve tekniklerle öğrenci hakkında ihtiyaç duyulan bilgilerin toplanmasıdır.

AMACI

- Her öğrencinin **kendi nitelik ve koşulları** ölçüsünde gelişim ve uyumuna yardımcı olmaktır.

TEMEL AMACI

- Bireylerin kendilerini tanımalarını sağlamaktır.

BİREYİ TANIMANIN İLKELERİ

SELİM SIRRI
ATAY

1. Bireyi tanımının temel amacı kendisini tanımasını sağlamaktır.
2. **Bireyi tanıma hizmetleri sürekli dir.**
3. Okullarda tanıma hizmeti tüm öğrencilere yönelik olmalıdır.
4. **Bireyi tanıma tekniklerinden elde edilen sonuçlar mutlaka öğrenciyle paylaşılmalıdır. (sonuçlar gerçeklikle tutarsızsa sonuçlar psikolojik danışma ilişkisi içinde açıklanmalıdır)**
5. Bilgiler geçerli ve güvenilir olmalıdır.
6. **Farklı teknikler uygulanmalı, elde edilen sonuçlar birlikte değerlendirilmelidir.**
7. Tek bir tanıma tekniğinden hareketle yargıya varılmamalıdır.
8. **Bireylerin bütün yönleri ile tanınması bir ilke olarak benimsenmelidir.**
9. Takım halinde birlikte çalışmayı gerektirir.
10. **Özel ve gizli olmayan bilgilerden öğrencilerin yanı sıra, öğretmenlerin yöneticilerin hatta velilerinde yararlanması sağlanmalıdır.**
11. Bireyi tanıma amaç değil araçtır.

SELİM S.
ATAY

Bireyi Tanıma Teknikleri

1. Test Teknikleri

- a. Başarı Testleri
- b. Yetenek Testleri
- c. Kişilik Testleri
- d. Tutum Ölçekleri
- e. İlgi Envanterleri

2. Test Dışı Teknikler

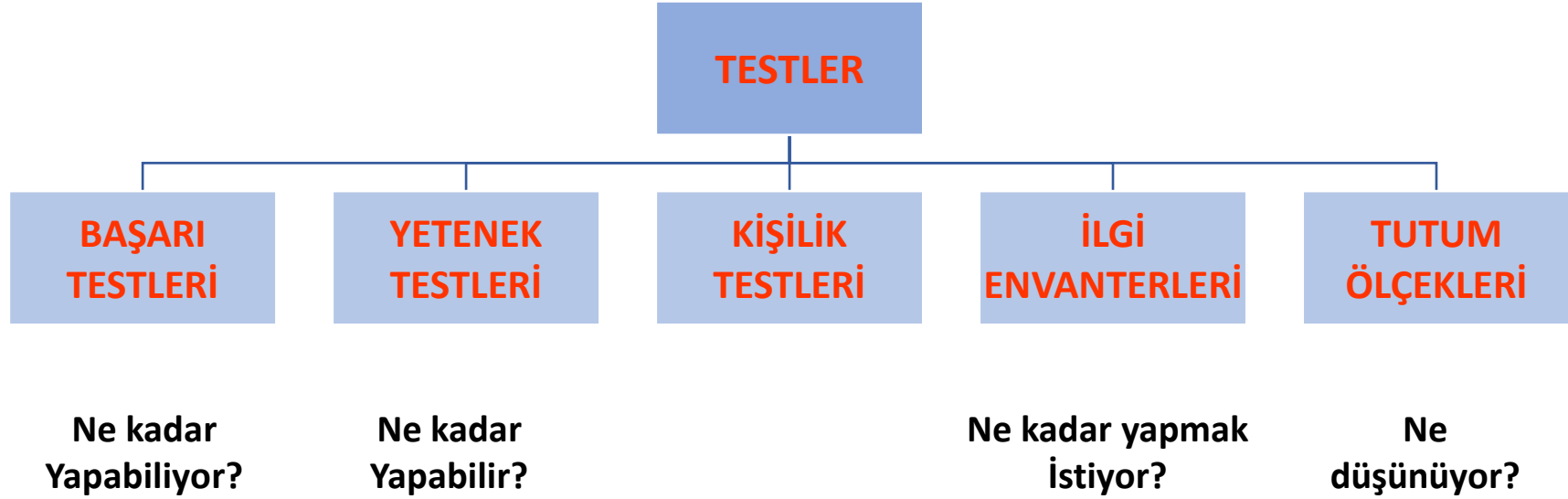
- a. Gözleme Dayalı Teknikler
- b. Kendini Anlatma Teknikleri
- c. Başkalarının Görüşlerine Dayalı Teknikler
- d. Etkileşime Dayalı Teknikler
- e. Diğer Teknikler

SELİM SIRRI
ATAY

I. TESTLER

Bireylerin belli özelliklerini ölçmek amacıyla hazırlanmış standart uyarıcılar takımındır. Ölçtükları nitelik ve kullanım amacına göre testler genel olarak beş ana grupta değerlendirilir

SELİM SIRRI
ATAY

A. Başarı Testleri

Ne kadar
Yapabiliyor?

- Başarı, bireylerin yapabileceklerini gerçekleştirme düzeyi olarak tanımlanabilir.
- Başarı testleri, herhangi bir eğitim ya da öğretimin etkisini ölçmek amacıyla hazırlanmış testlerdir.

a. Standart Başarı Testleri:

- + Geçerlilik ve güvenilirlikleri yüksektir.
- Ancak uygulanan grubun özelliklerini dikkate almaz. (YGS, ALS)

b. Öğretmen Yapımı Başarı Testleri: Öğretmenler tarafından geliştirilen başarı testleridir.

- Geçerlilik ve güvenilirlikleri düşüktür.
- + Ancak uygulanan grubun özelliklerini dikkate alır.

- Başarı testleri geçmişe dönüktür.
- Bir konu ya da ünite sonunda uygulanır.
- Rehberlikte daha çok sonuçlarının değerlendirilmesi yapılır.

SELİM SIRRI
ATAY

B. Yetenek Testleri

Ne kadar
Yapabilir?

- Yetenek, bireylerin belirli bir alanla ilgili bilgi ve becerileri kazanma gücü olarak tanımlanır.
- Birey yetenekli ise hızlı öğrenir.
- a. Genel Yetenek Testleri: Genel zihin yeteneklerini ölçer. "Zeka testleri" genel yetenek testleri içerisinde yer alan testlerdir.
- b. Özel Yetenek Testleri: Müzik, resim gibi sanat dallarında bireyin sahip olduğu özel yeteneklerini ölçer. Güzel sanatlar fakültelerine, konservatuarlara, spor bilimleri alanlarına öğrenci alınırken kullanılır.
- Yetenek testleri geleceğe dönüktür.
- Bireylerin gelecekteki başarılarını yordamada kullanılır.

SELİM SIRRI
ATAY

C. Kişilik Testleri

- **Kişilik; bireye özgü olan algı, düşünce ve davranış biçimlerini yansıtan karakteristik özelliklerin tümü olarak tanımlanmaktadır.**
- **a. Envanter Tipi Kişilik Testleri:** Testi alan kişinin bir kağıt üzerinde kalem yardımıyla testi kendisinin doldurması esasına dayanır.
- **b. Projektif Testler:** Kişinin duygu ve düşüncelerini dış dünyaya yansıtması sağlanarak birey hakkında bilgi alınması esasına dayanır.
- Kişilik testleri daha çok, duygusal sorunları olan bireylere psikolojik danışma yardımı yapma amacı ile kullanılmaktadır.
- Kişilik testleri normal / anormal, uyumlu / uyumsuz gibi boyutlara göre düzenlenmiş davranış örneklerini kapsar.

SELİM SIRRI
ATAY

Rorschach Mürekkep Lekesi

SELİM SİRRI
ATAY

D. İlgı Envanterleri

Ne kadar yapmak
istiyor?

İlgı; bireyin bir kişiye bir objeye ya da etkinliğe karşı süreli olarak, hoşlanma / hoşlanmama, tepkileri olarak tanımlanmaktadır.

- **Bireyler ilgi duydukları etkinliklere daha fazla zaman ayırırlar.**
- **İlgı envanterleri 17 yaş ve üstü dönemlerde kullanılır.**
- **İlgiler yaşantılardan etkilenir ve değişir.**
- İlgı envanterleri daha çok, eğitsel ve mesleki rehberlik çalışmalarında kullanılır.
- Öğrencilerin; bir mesleğe, üst öğretim kurumlarına, kurslara vb. yöneltmesinde ilgilerinin belirlenmesi ve bu doğrultuda tercihler yapılması gerekir.
- Bireyler gelecekteki doyumlarını, hoşnut olma durumlarını yordamada kullanılır.

SELİM SİRRI
ATAY

E. Tutum Ölçekleri

Ne
düşünüyor?

Tutum; bireyin insanlar, olaylar ve nesnelere karşısında takındığı duygu, düşünce ve davranış biçimleri olarak tanımlanabilir.

Tutumun üç boyutu vardır: Duygu , Düşünce, Davranış.

- Öğrencilerin okula, derse, mesleklere ne derece değer verdiğini o duruma ilişkin neler düşündüğü anlamaya yöneliktir.
- Ancak tutumlar dolaylı olarak ölçüle bilindiğinden farklı tekniklerle de desteklenmelidir.

SELİM SİRRİ
ATAY

- Yetenek testleri, kişilik testleri ve ilgi envanterleri uzmanlar tarafından uygulanır.

- Yöneltilmede yeteneklere öncelik verilir.
- Bir birey ilgisinin olmadığı ya da yeteneğinin olmadığı bir alana yönlendirilemez.
- İlgi – yetenek arasındaki korelasyon + - 40 olarak belirlenmiştir.
- Her öğrenciden yeteneği ölçüsünde başarılı olması beklenir.
- Yeteneklerinin üstünde başarı gösterenlerin kişisel, yeteneklerinin altında başarı gösteren öğrencilerinse eğitsel rehberliğe ihtiyacı olduğu düşünülür.

SELİM S.
ATAY

Bireyi Tanımada Kullanılan Test Dışı Teknikler

A. Gözleme Dayalı Teknikler

B. Kendini Anlatma Teknikleri

C. Başkalarının Kanılarına Dayalı Teknikler

D. Etkileşime Dayalı Teknikler

E. Diğer Teknikler

A. Gözleme Dayalı Teknikler

- 1. Gözlem:** Bir kimsenin diğer bir kimse hakkında duyu organları ile bilgi edinme yolu veya bireylerin değişik ortamlarda, çeşitli davranışları hakkında onları gözleme yolu ile bilgi toplama tekniği olarak tanımlanır.
- 2. Gözlem listeleri:** Gözlemcinin dikkatini gözlenebilir ve belirli özelliklere yöneltmek amacıyla hazırlanmış listelerdir. Gözlemci, listesindeki betimleyici ifadenin karşısına “v” gibi çeşitli işaretler koyarak o özelliğin gözlendiğini belirtir.
- 3. Derecelendirme ölçekleri:** Gözlem sonuçlarının sayısal verilerle ifade edilmesine yarayan araçlardır. Gözlem sonuçları belirli derecelerle ifade edilerek, gözlenen davranışın hangi derecede olduğu, hangi sıklıkla gözlendiği açık bir biçimde görülür.
- 4. Vaka Kaydı (Anekdote):** Öğrencinin belirli bir ortamda “anlamlı” bir davranışının ayrıntılı ve objektif olarak kayıt altına alınmasıdır. yazılmalıdır.

SELİM SIRRI
ATAY

SELİM SİRRI
ATAY

B. Kendini Anlatmaya Dayalı Teknikler

- Güven sağlanmalı
- Neden uygulandığı, kimlerin bileceği ve nerelerde kullanılacağı vb. açıklanmalı

1. Otobiyografi: Otobiyografi, bireyin kendisi hakkında yani hayatı ile ilgili yazılı olarak bilgi vermesine dayanan bir tekniktir. Otobiyografide amaç: bireyin davranışlarının gerisinde bulunan ihtiyaçları ve tutumları tespit etmektir.

Bireylerin şimdiki yaşamları, geçmişleri ve geleceğe ilişkin planları hakkında bilgin verir.

a. Sınırlı otobiyografiler : Otobiyografi, Belirli konu başlıkları verilerek bu başlıklar çerçevesinde yazmaları istenir. (Sağlık, okul, aile geçmişi, gelecekle ilgili planları vb.)

b. Serbest otobiyografiler : Herhangi bir konu sınırlaması getirilmeden uygulanan otobiyografilerdir.

B. Kendini Anlatmaya Dayalı Teknikler

SELİM SIRRI
ATAY

2. Arzu Listesi :Daha çok okul öncesi ve ilköğretimde kullanılan arzu listeleri aracılığıyla çocuk, doyurulmamış gereksinimlerini, arzularını, gerginlik, sıkıntı ve sorunlarını, ifade edemediği duygularını, güdü ve umutlarını ifade etme olanağı bulmaktadır.

3. Problem Tarama Listesi: Bireylerin belirli alanda yaşadıkları sorunların tespit edilmesi amacıyla kullanılan bir tekniktir.

4. Anket (Soru listesi): Belirli konularda, farklı bireylerin kişisel olarak görüşlerini, tutum ve duygularını saptama amacıyla hazırlanmış soru grubudur.

5. Zaman Cetveli: Öğrencilerin okul dışı zamanlarda neler yaptıklarının ve bu etkinliklere ilişkin duygu ve düşüncelerinin neler olduğunun belirlenmesi amacıyla uygulanır.

6. Kime Göre Ben Neyim? Bireylerin yakın çevrelerin gözünden kendilerini nasıl gördüklerini ve kendilerini nasıl değerlendirdiklerini ortaya çıkarmak amacıyla uygulanır.

SELİM SIRRI
ATAY

7. Öğrenci Tanıma Fişi: Öğrenci hakkında toplanan genel ve olgusal bilgilerin kaydedildiği formlardır.

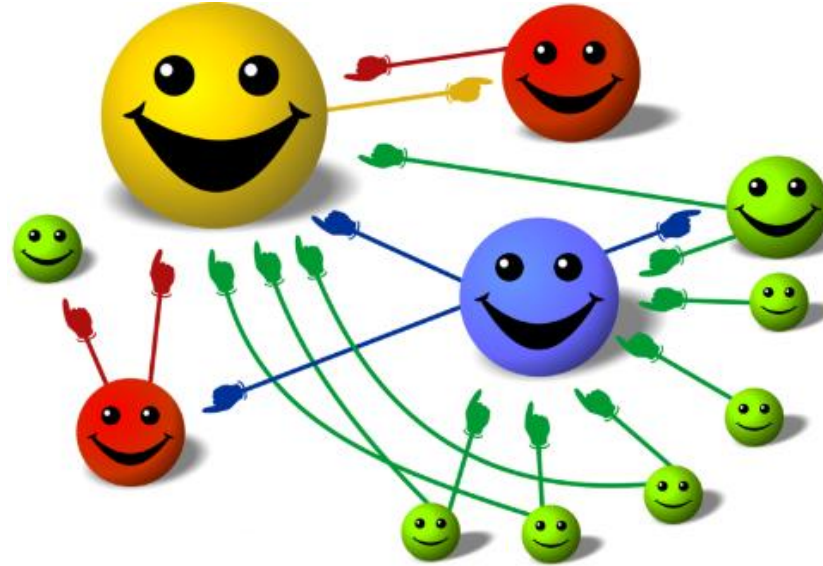
Evi Kira mı?	X
Kendi Odası Var mı?	Xar
Ev Ne İle Isınıyor?	Soba
Okula Nasıl Geliyor?	Zorla
Bir İşte Çalışıyor mu?	X
Aile Dışında Kalan Var mı?	X
Boy	179
Özür Varsa Özür Türü	X
Şehit Çocuğumu	X

SELİM SIRRI
ATAY

C. Başkalarının Kanılarına Dayalı Teknikler

- Güven sağlanmalı,
- Neden uygulandığı, kimlerin bileceği ve nerelerde kullanılacağı vb. açıklanmalı,
- Grubun yeterli süre bir arada olmasına dikkat edilmeli.

SELİM SIRRI
ATAY

1. **Sosyometri:** Bir okulun, bir sınıfın veya belli bir grubun sosyal yapısını ve uyumunu, liderleri, yalnızları ve gruplaşmaları belirlemek amacıyla uygulanır.

- Uygulanması
- Değerlendirme tablosu
- Sosyogram çizimi

Sınıfınızda en çok birlikte oturmak istediğiniz 3 arkadaşınızın ismini önem sırasına göre yazınız.

- 1.....
- 2.....
- 3.....

Sınıfınızdaki hangi arkadaşınızla birlikte bir pikniğe gitmek istersiniz? Tercih sırasına göre üç isim yazınız.

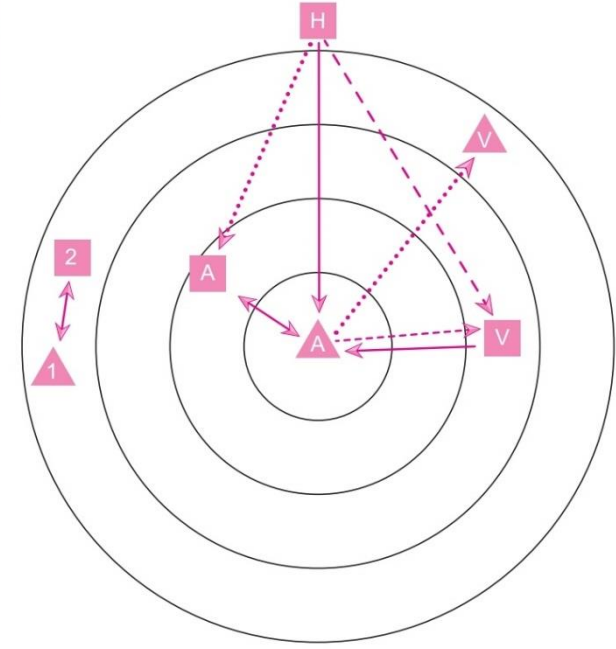
- 1.....
- 2.....
- 3.....

SELİM SIRRI
ATAY

	Ali	Aliye	Veli	Vesile	Hayri	Toplam
Ali		1	2	2	3	8
Aliye	1		1	1	1	12
Veli		2		3	2	5
Vesile		3	3			2
Hayri						0

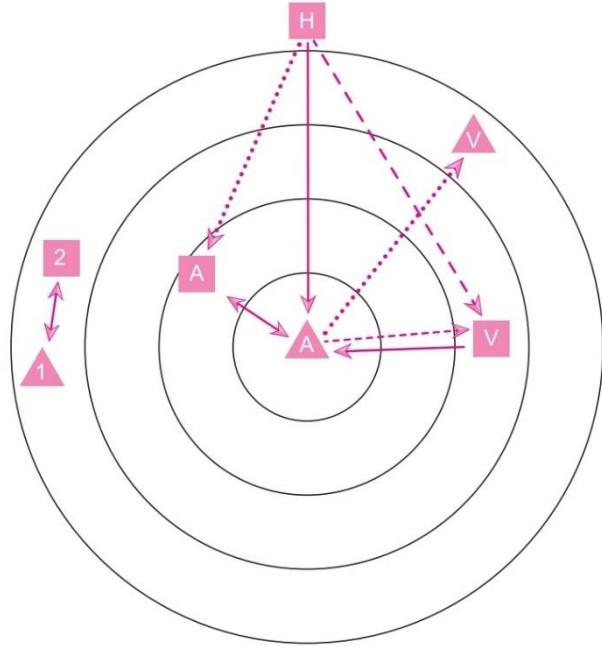
- ✓ Kız öğrenciler ▲
- ✓ Erkek öğrenciler ■
- ✓ Birinci tercihler →, ikinci tercihler - - - →, üçüncü tercihlerde → oklarla gösterilmiştir. Karşılıklı seçimler de ↔ oklarla gösterilmiştir.

Sosyogramın Yorumlanması

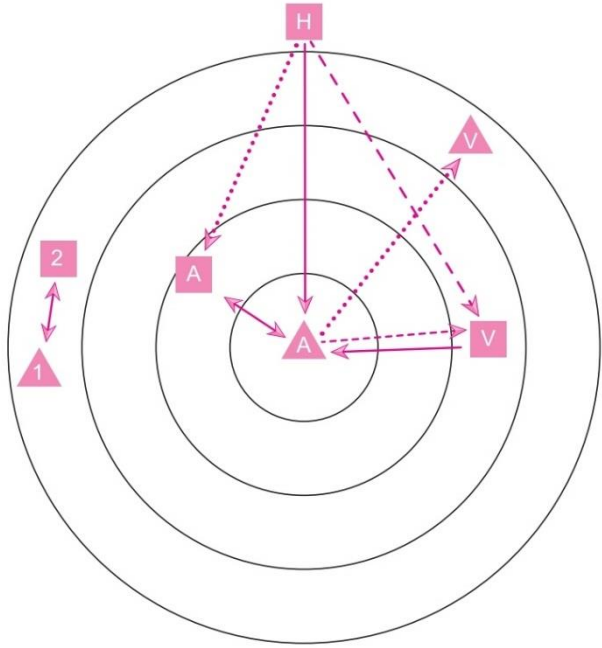
SELİM SIRRI
ATAY

- 1. Sınıfın Sosyal Yapısı:** Sınıfta dengeli bir dağılım var mı?
- 2. Yalnızlar/Terkedilenler:** Sınıfta veya gruptaki üyelerden hiç biri tarafından seçilmeyen veya en az seçilen kimselerdir
- 3. Liderler:** Sınıfta ya da grupta bulunan diğer üyeler tarafından en çok tercih edilen öğrencilerdir.
- 4. Karşılıklı Çekenler (İkili İlişki) :** Grup içinde sadece bir birlerini seçen öğrencilerdir.
- 5. Klikler:** Ana gruptan ayrılmış, kendi aralarında birbirlerini seçen en az üç kişilik gruplardır.
- 6. Dengesiz (Tek yönlü ilişki):** Tercihlerine karşılık bulamayan öğrencilerdir.

SELİM SIRRI
ATAY

7. **Çekimseller:** Tercih yapmayan öğrencilerdir.
8. **Kız erkek Arkadaşlığı:** Sınıfta kızlar ve erkekler arasında gruplaşma var mı?
9. **Reddedilen:** Sınıfta istenmeyen olarak seçilen öğrencilerdir.

Reddedilenin görülebilmesi için öğrencilere yöneltilen sorunun birlikte oturmak istediğiniz ve istemediğiniz arkadaşlarınızı yazınız biçiminde olması gerekir.

SELİM SIRRI
ATAY

2. Kimdir Bu? Bir Sınıf içinde öğrencilerin arkadaşları tarafından hangi özellikleriyle tanındıklarını ve ön plana çıktıklarını ortaya çıkarmak amacıyla uygulanır.

- **Başkaları tarafından nasıl algılandığı**
- **Hangi özellikleriyle tanındığı**
- **Kişilik özellikleri**
- **Bağdaşım Düzeyi:** Bireyin kendini değerlendirmesi ile gurubun değerlendirmesi arasındaki tutarlılıktır.

KİMDİR BU?

Sevgili Arkadaşlar:

Aşağıda sınıf arkadaşlarınız tanımlayan ifadeler bulunmaktadır teknik bulunduğunuz sınıf içerisinde nasıl tanındığınızı belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Her özelliği dikkatlice okuyunuz, her özellik sınıf arkadaşlarınızdan kimin davranış özelliklerine uygunsu o cümlenin önüne en fazla iki arkadaşınızın adı ve soyadını ve gerektiği takdirde kendinizi yazabilirsiniz. Aynı arkadaşınızı birden fazla ifadenin karşısına da yazabilirsiniz. Sınıf arkadaşlarınızdan hiç kimseye uygun olmayan özellikleri boş bırakınız.

Lütfen yazdıklarımızı gizli tutunuz ve kimseye göstermeyiniz.

Teşekkür Ederiz

- 1) Sürekli yalnız kalmaktan hoşlanan:.....
- 2) Sürekli arkadaşlarıyla birlikte olmaktan:.....
- 3) Çok bencil hep kendi dediği olsun isteyen:.....
- 4) Hiç çalışmayan ve derslerde başarısız:.....
- 5) Hep çalışkan ve derslerde hep yüksek not alan:.....
- 6) Çok kırıcı ve kaba:.....
- 7) Temizliğine dikkat etmeyen:.....
- 8) Çalışkan:.....
- 9) Yardım sever:.....

D. Etkileşime Dayalı Teknikler

Dayalı Teknikler

SELİM SIRRI
ATAY

1. Psikodrama: Bireyin kendisi için kaygı ve üzüntü kaynağı olan bir psikolojik problemini, bir rol olarak alıp, terapistin de bulunduğu bir grup karşısında gerçek yaşamında olduğu gibi oynayarak ortaya koymasidir.

2. Sosyodrama: Bir grubun ortak sosyal probleminin dramatize edilerek incelenmesi tekniğidir.

DİKKAT: Psikodrama sadece uzman tarafından uygulanabilen bir tekniktir.

SELİM SIRRI
ATAY

3. Görüşme (Mülakat): Karşı karşıya gelen en az iki kişi arasında süregelen amaçlı konuşmalardır.

- Birey hakkında kendisinin bilgi vermesini sağladığı gibi, onun davranışlarını gözleme olanağını da sağlar.

a) Yapılandırılmış görüşme: Sorulacak sorular ve sıraları önceden belirlenmiştir.

b) Yapılandırılmamış (Serbest) görüşme: Amaç ve konu önceden belirlenmiştir. Ancak sorular ve sırası belli değildir.

DİKKAT: İster yapılandırılmış, ister serbest görüşme olsun, planlama, uygulama ve raporlaştırma aşamalarından oluşur.

SELİM SIRRI
ATAY

4. Veli Görüşmesi: Öğrenci hakkında bilgi almak, daha iyi tanımak ve işbirliği geliştirmek amacıyla ailelerle yapılan görüşmelerdir.

DİKKAT:

- Suçlayıcı ve yargılayıcı bir dil kullanılmamalı
- Olumlu ifadelerle görüşmeye başlanmalı
- Akademik dil ve kavramlar kullanılmamalı

5. Ev Ziyaretleri: Öğrencinin aile ortamı ve yaşam koşulları hakkında bilgi toplamak amacıyla yapılan planlı ve izinli ziyaretlerdir.

DİKKAT:

- Önceden haber verilmeli ve izin alınmalı
- Bir şey yememeye ve içmemeye gayret edilmeli
- Ekip olarak gidilmeli
- Gözlem formu hazırlanmalı ve alakasız şeyler gözlenmemeli

6. Oyun: Çocukların oyunlardaki davranışlarının ve oyuncaklarla etkileşimlerinin incelenerek bilgi toplanmasıdır.

E. Diğer Teknikler

SELİM SIRRI
ATAY

- 1. Vaka Konferansı (Görüşmesi) :** Bir sorunun ya da bireyin birden fazla uzmandan oluşan bir grup tarafından değerlendirilmesidir.
- 2. Vaka İncelemesi (Analizi):** Birey ve problem hakkında mevcut bütün bilgilerin problemle ilgili yanlarını biraya getiren bir tablo ortaya koyarak, problemin niteliğini teşhis etme ve tedavi yollarını saptama tekniğidir.
- 3. Bibliyoterapi:** Bireyin okuma yoluyla kendi problemlerini görmeye, anlamaya, deşarj olmaya ve çözümü için çareler aramaya başlamasını sağlamak amacıyla ruhsal konular üzerindeki kitaplardan, edebî eserlerden, meşhur kişilerin hayat hikâyelerinden ve benzeri yazılardan yararlanma yaklaşımıdır.

E. Diğer Teknikler

4. Toplu Dosya: Öğrenciyle ilgili, çeşitli tekniklerle toplanan bilgilerin sistematik ve düzenli bir biçimde özetlenerek kayıt edilmesine yarayan araçlardır.

- **Gelişimin izlemesini sağlar**
- **Bireyi tanımada sürekliliği sağlar**
- **İhtiyaç duyulan bilgilere hızlı ulaşılmasını sağlar**
- **Yöneltme hizmetlerinin başarısını artırır**

I.Düzyer Bilgiler: Öğrenciyle ilgili herkese açıktır. Sınıf, adı, bölümü, açık beden kusurları vb..

IV.Düzyer Bilgiler: Özel bilgiler, psikolojik danışma kayıtları, psikiyatrik tanı ve ilaçlar vb... Bu bilgiler toplu dosyalarda yer almaz

.

SELİM SIRRI
ATAY

Rehberlik ve Özel Eğitim Hizmetleri

Rehberlik Örgütü

Selim Sırrı ATAY

REHBERLİK HİZMETLERİ ÖRGÜTÜ

SELİM SIRRI
ATAY

- **1. Merkez (Bakanlık) Örgütü**
 - Türkiye’de rehberlik hizmetlerinden en üst düzeyde sorumlu birim “Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü”dür.
 - Yapılan bir uygulama tüm ülkeyi ilgilendiriyorsa sorumlu birimdir.
 - Ülke genelinde benimsenecek genel hedefi belirler

- **2. Taşra (il/ilçe) Örgütü**

- **3. Okul Örgütü**

2. Rehberlik Hizmetleri İl ve İlçe Örgütlenmesi

SELİM SIRRI
ATAY

- Yılda iki kere toplanır
- Eylül : **Planlama + Yerel Hedefin belirlenmesi**
- Haziran: **Değerlendirme**
- İl düzeyindeki rehberlik çalışmalarını planlar

SELİM SIRRI
ATAY

RAM'LARDA REHBERLİK HİZMETLERİ ÖRGÜTÜ

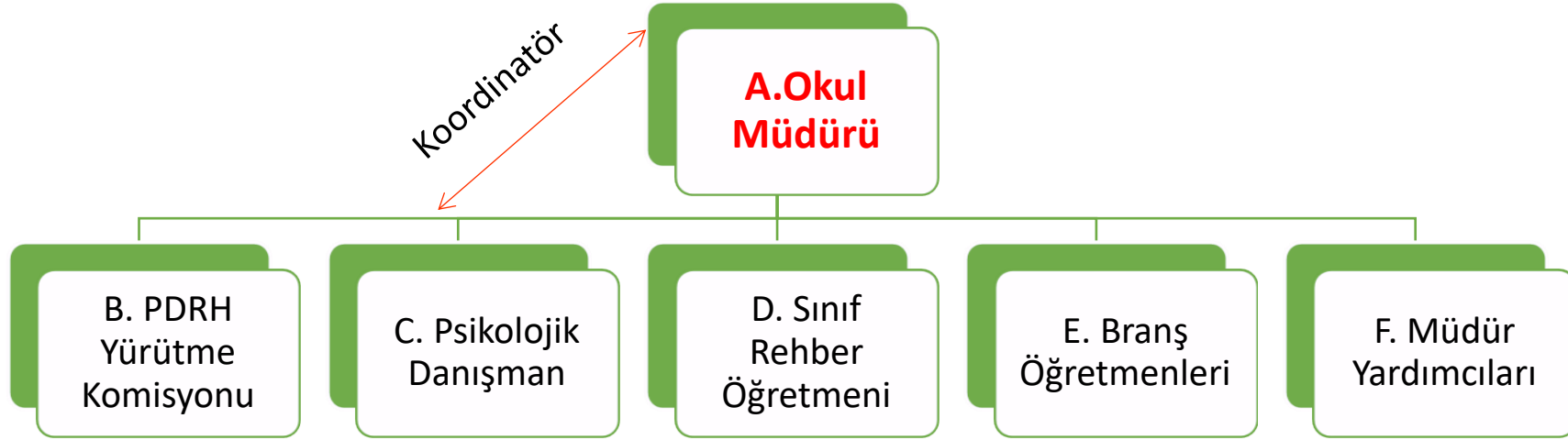
- Tanılama
- Tarama
- Öğrenci ve ailelere destek
- Öğretmenleri bilgilendirme

- Okullara destek
- Çerçeve programını hazırlama
- Psikolojik danışma
- Okul ziyaretleri
- Öğretmenleri bilgilendirme

3. Okullarda Rehberlik Hizmetleri Örgütlenmesi

SELİM SIRRI
ATAY

SELİM SIRRI
ATAY

- **A. Okul Müdürü:** Okullarda rehberlik hizmetlerinden en üst düzeyde sorumlu kişidir. Okul müdürleri rehberlikle ilgili görevlerini devredemezler.

- Rehberlik servisini kurmak
- Çalışmaların planlamasını sağlamak
- Gerekli personel ve donanımı sağlamak
- Çalışmaları denetlemek ve gerekli tedbirleri almak
- Komisyonu kurmak ve başkanlık etmek
- Sınıf rehber öğretmenlerini belirlemek
- Birden fazla psikolojik danışman varsa içlerinden birini koordinatör olarak atamak
- Yıllık çalışma programını ve yılsonu raporunu RAM'A göndermek

SELİM SIRRI
ATAY

B. Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri Yürütme Komisyonu: Her eğitim-öğretim kurumunda rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin planlanması, eş güdümün ve kurum içindeki iş birliğinin sağlanması amacıyla rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonu oluşturulur

Görevleri

- Yılda üç kez toplanır
- Okul rehberlik çalışma programını inceler
- Okulla ilgili sorunları görüşür kararlar alır
- Özel hedef için görüş bildirir

Üyeleri

- Okul müdürü
- Müdür yardımcıları
- Psikolojik danışmanlar
- Sınıf rehber öğretmenlerinden her sınıf seviyesinden seçilecek en az birer temsilci
- Disiplin kurulundan bir temsilci
- Okul-aile birliği ve okul koruma derneğinden birer temsilci

SELİM SİRRI
ATAY

C. Psikolojik Danışman (Okul Rehber Öğretmeni) :

- Okul rehberlik programını hazırlamak
- Programın uygulamasında sınıf rehber öğretmenlerine yardımcı olmak
- Psikolojik danışma hizmeti sunmak
- Eğitsel, mesleki ve kişisel sosyal rehberlik hizmetlerini planlamak ve uygulamak
- Özel eğitime ihtiyaç duyan öğrenciler için gerekli çalışmaları yapar
- Toplu dosyaları sınıf rehber öğretmenleri ile birlikte tutar ve inceler
- Bireyi tanıma çalışmalarını yapar
- Yöneltilme çalışmalarını yapar
- Öğretmenlere ve öğrencilere yönelik seminer, konferans ve panel gibi etkinlikler düzenlemek
- Görev yaptığı okulda/kurumda rehber öğretmenlere yönetim, ders, nöbet ve merkezi sistem sınavları hariç sınav görevi verilemez. Ayrıca ödül ve disiplin kurulunda üye olarak görevlendirilemez.

SELİM SIRRI
ATAY

- **D. Sınıf Rehber Öğretmeni:** O sınıfta derse giren öğretmenlerden sınıf rehber öğretmeni olarak görevlendirilen öğretmen
 - Sınıfının rehberlik çalışmalarını planlamak
 - Rehberlik ders saatine girmek
 - Eğitsel ve meslekî rehberlik etkinliklerini, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri servisinin organizasyonu ve rehberliğinde yürütmek
 - Toplu dosyaları psikolojik danışman rehberliğinde tutar ve inceler
 - Sınıfında gördüğü sorunlarla ilgili işbirliği yapar
 - Oryantasyon çalışmalarını yapar

SELİM SIRRI
ATAY

Rehberlik ve Özel Eğitim Hizmetleri

Özel Eğitim

Selim Sırrı ATAY

SELİM SIRRI
ATAY

Özel Eğitim Nedir?

Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitim ihtiyaçlarını karşılamak için özel olarak yetiştirilmiş personel, geliştirilmiş eğitim programları ve yöntemleri ile onların özür ve özelliklerine uygun ortamlarda sürdürülen eğitime "özel eğitim" denir.

SELİM SIRRI
ATAY

Özel eğitime ihtiyacı olan birey:

Çeşitli nedenlerle, bireysel özellikleri ve eğitim yeterlilikleri açısından yaşıtlarından beklenen düzeyden anlamli düzeyde farklılık gösteren birey.

Özel Eğitimin Amacı

1. Toplum içindeki rollerini gerçekleştirebilmelerine
2. Var olan potansiyellerini kullanabilmelerine
2. Kendi kendilerine yeterli bir duruma gelebilmelerine ve hayata hazırlanmalarını amaçlar.

ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA SÜRECİ

1. Farkına Varma
2. Gönderme
3. Tanılama
4. Eğitim Planı
5. Yönlendirme
6. Yerleştirme
7. BEP Hazırlama ve Uygulama
8. İzleme

Öğretmen → Psikolojik Dan. → Aile

SELİM SIRRI
ATAY

ÖEH Kurulu

AYRI OKULLARDA
ÖZEL EĞİTİM
UYGULAMALARI

NORMAL OKULLARDA
ÖZEL EĞİTİM
UYGULAMALARI

SELİM SIRRI
ATAY

AYRI OKULLARDA ÖZEL EĞİTİM UYGULAMALARI

Durumları ayrı bir okulda özel eğitim gerektiren bireyler için özür ve özelliklerine uygun gündüzlü veya yatılı özel eğitim okulları açılır. Birden fazla özrü bulunan öğrenciler için özel eğitim okullarında özel eğitim sınıfları açılabilir.

- A. Görme Engelliler İlköğretim Okulları
- B. İşitme Engelliler İlköğretim Okulları
- C. Ortopedik Engelliler İlköğretim Okulları
- D. Eğitilebilirler İlköğretim Okulları
- E. İş Okulları
- F. Eğitim ve Uygulama Okulları
- G. Otizmli Çocuklar Eğitim Merkezleri (OÇEM)
- H. Bilim Sanat Merkezleri
- I. Hastane Okulları

SELİM SIRRI
ATAY

NORMAL OKULLARDA ÖZEL EĞİTİM UYGULAMALARI

• A. Evde Eğitim

Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerden eğitim ve öğretim kurumlarından doğrudan yararlanamayacak durumda olanlara verilen evde eğitim hizmetidir.

SELİM SIRRI
ATAY

• B. Özel Eğitim Sınıfları

- Özel eğitim öğretmenlerinin görev alması esastır.
- Hafif düzeyde açılan sınıflar için sınıf mevcudu 10'u geçemez.

Özel eğitime ihtiyacı olan ve ayrı bir sınıfta eğitim almaları uygun bulunan bireylerin, yetersizliği olmayan akranları ile bir arada eğitim görmeleri amacıyla açılan sınıflardır.

SELİM SIRRI
ATAY

C. Kaynaştırma Eğitimi

- Özel eğitime gereksinimi olan bireylerin eğitimlerini, destek eğitim hizmetleri de sağlanarak **yetersizliği olmayan akranları ile birlikte** resmî ve özel; okul öncesi, ilköğretim, orta öğretim ve yaygın eğitim kurumlarında sürdürmeleri esasına dayanan özel eğitim uygulamalarıdır.
- **Engelli bireylerin engeli olmayan bireylerle fiziksel, eğitsel ve sosyal olarak bütünleşmesini sağlama işlemidir.**

ÖZEL EĞİTİMİN İLKELERİ

SELİM SİRRI
ATAY

1. Özel eğitime ihtiyacı olan tüm bireyler; ilgi, istek, yeterlilik ve yetenekleri doğrultusunda ve ölçüsünde özel eğitim hizmetlerinden yararlandırılır.
2. Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitimine erken yaşta başlanması esastır.
3. Özel eğitim hizmetleri, özel eğitime ihtiyacı olan bireyi, sosyal ve fiziksel çevrelerinden mümkün olduğu kadar ayırmadan plânlanır ve yürütülür.
4. Özel eğitime ihtiyacı olan bireyin eğitim performansları dikkate alınarak; amaç, içerik ve öğretim süreçlerinde uyarlamalar yapılarak, yetersizliği olmayan akranları ile birlikte eğitilmelerine öncelik verilir.

SELİM SIRRI
ATAY

5. Özel eğitime ihtiyacı olan bireyin, her tür ve kademedeki eğitimlerini kesintisiz sürdürebilmeleri için her türlü rehabilitasyonlarını sağlayacak kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılır.

6. Ailelerin, özel eğitim sürecinin her boyutuna aktif katılmaları ve eğitimleri sağlanır.

7. Özel eğitime ihtiyacı olan birey için, bireysel eğitim plânı hazırlanır ve eğitim programları bireyselleştirilerek uygulanır.

SELİM SIRRI
ATAY

BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ EĞİTİM PROGRAMI

- Bireyselleştirilmiş eğitim programı, özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin gelişim özellikleri, eğitim performansları ve ihtiyaçları doğrultusunda hedeflenen amaçlara yönelik hazırlanan ve bu bireylere verilecek destek eğitim hizmetlerini de içeren özel eğitim programıdır.

BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ EĞİTİM PROGRAMI

YOL HARİTASI

SELİM SİRRI
ATAY

BEP' İ KİM HAZIRLAR ?

Bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme birimi, okul/kurum müdürü veya görevlendireceği bir müdür yardımcısının başkanlığında;

1. Bir rehber öğretmen,
2. Öğrencinin sınıf öğretmeni,
3. Öğrencinin dersini okutan ilgili alan öğretmenleri,
4. Öğrencinin velisi,
5. Öğrenci,

olmak üzere bu kişilerden oluşur.

BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ EĞİTİM PROGRAMI (BEP) FORMU

Sınıfı: 1/

BEP Hazırlama Tarihi:

Öğrencinin Mevcut Performans Düzeyi: 8 yaşında. Birinci sınıfa devam ediyor. Kendini ifade edebiliyor. Arkadaşlık kurma ve sürdürmede sınırlılıklar var. İnce motor beceriler yaşlarına göre geri düzeyde. Verilen basit komutları yeri getirebiliyor. Bir işe ya da etkinliğe odaklanmakta sınırlılık gözlemlendi. Özbakım becerilerinde sınırlılık var. Sürekli anne desteğine ihtiyaç duyuyor.

Uzun Dönemli Amaçlar	Kısa Dönemli Hedefler	Başlama-Bitiş Tarihleri	Değerlendirme	Sorumlu Kişi
1. Okula güvenli bir şekilde gelip gider.	1.1. Okula geliş – gidiş yolunu bilir. 1.2. Ev telefonu ve adresini bilir 1.3. Riskli durumlarda yapılması gereken davranışları bilir.	10.10.2012 25.01.2013	Sorulduğunda Söyler	Sınıf Öğretmeni
2. Temizlik ve sağlık kurallarına uyar	1.1. Kişisel temizliğini yardımla yapar 1.2. Kişisel temizliğini yardımsız yapar 1.3. Beslenmenin önemini kavrar 1.4. Beslenme kurallarına uyar	10.10.2012 25.01.2013	Sorulduğunda Söyler, Hayatında Uygular	Sınıf Öğretmeni
3. Toplumsal kuralları bilir ve uygular	1.1. Sınıf kurallarını bilir, sorulduğunda söyler 1.2. Toplumsal kuralların yaşamımızdaki önemini bilir. 1.3. Toplumsal kurallara uygun davranır.	10.10.2012 25.01.2013	Sorulduğunda Söyler, Hayatında Uygular	Sınıf Öğretmeni
4. Kendini ifade edebilme becerisi geliştirir	1.1. Kendisiyle ilgili duygularını (üzgünüm, kızgınım, mutluyum, korkuyorum vb.) anlatır 1.2. Görünen ya da yaşanan bir olayı anlatır. 1.3. Bir gününü anlatır.	10.10.2012 25.01.2013	Sorulduğunda Söyler	Sınıf Öğretmeni Rehber Öğretmen
5. Heceleri tanıyabilme ve yazabilme	1.1. Sesleri tanıy ve ayırt eder 1.2. Harfleri yazar 1.3. Heceleri okur 1.4. Heceleri Yazar	10.10.2012 14.06.2012	Sorulduğunda Söyler, Uygular	Sınıf Öğretmeni
6. Ritmik sayar	1.1. Rakamları tanıy 1.2. Birer, beşer, onar ritmik sayar	10.10.2012 14.06.2012		

Önerilen özel eğitim ve destek hizmetleri: Bireysel olarak desteklenmeye ihtiyacı var. Özel eğitim desteği alıyor.

SELİM SIRRI
ATAY

SELİM SIRRI
ATAY

HER ŞEY
GÖNLÜNÜZCE
OLSUN.

/Selim_Sırrı_Atay

Selim Sırrı ATAY